

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلق (۲۵) غروشدر .

ممالک اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
یلق (۹) قرانقدر .

اواره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشندور .

§

مسلکمه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدله بن یازیلر احاده
اولونماز .

کتابت

۱۳۳۰

اضطرابات

رساله خردن آلمدینق کوستولک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی برهفته طرفندن
اقتیاس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوتاقالی
اولمسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدور .

§

ممالک اجنبیه اچون بونه اولر
درسلیرشک فرانسزجه ده یازلمسرجا
اولنور .

§

ردوندرلدیکیز، ان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور .

موسوفك يابريغنه افغانستانه ده عيندله مقابله ايمه ياپور. — سراج الاخبار ديوركه : « كويا افغانستان حدودنده كي قلاع و استحكاماتك خريطه و پلانلرني چيقاروب حكومتلرينه تقديم ايلش اولان ايكي افغان جاسوسنك روسيه ده طوتولش اولديغني روس غزتهلرندن نقلاً (تحف بر روايت) سرلوحه سيله يازمشدق .

مسقوف جرائدي اخيراً بوحوادني تازه له يهرك طوتولان جاسوسلرك عسكري جزا قانوني موجبنجه محاكمه و مجازات اولونا جقلا ريني يازيورلر . بز ، بوحوادنك اصلي اولماديغني سويله مكه برابر شايد بويله بر جاسوس توقيفي و جزا قانوننك تطبيقي تايد ايده رسه البته روس جاسوسلرندن بري يا خود بر قاچيده افغانستانده ياقالانير ، اووقت حقلرنده عيني معامله تطبيق اولونور ، ديرز .

زنكبار :

زنكبارده يكي بر مجلس . — زنكبارده (مجلس حمايه زنكبار) نامي آلتنده يكي بر مجلس آچيلمشدر . بوراده حكومت ايچون يكي قوانين و نظامات وضع ايديله جك در . زنكبار اميري مجلسي مراسم مخصوصه ايله كيشاد ايتش و او كيجه يكي مجلسه اعضالرينك شرفنه بويوك بر ضيافت و يرمشدر .

زنكبار ها كمنه نشانه اعطاسي . — انكلتره حكومتي طرفندن زنكبار ها كمنه (سن جورج) و (سن ميشل) نشانلريله (سر) لقب و يرلمشدر .

آثار عتيقه دن : قونيه ده « قره طاي مدرسه سي »

يارسده منتشر « فيغارو » غزته سندن مترجمدر :

« تدقيقات فنيه و صنايعيه اجراسي مقصديله اناطوليه عزيت ايتش اولان موسيو آرنست هيرارد ايله برادري موسيو ژان هيرارد ، صنايع نفيسه نقطه نظرندن غايت شايان دقت نتايج مشره ايله عودت ايتشلردر .

بوايكي برادرك برنجيسي ، يعني موسيو آرنست فرانسه معارف نظارتي طرفندن قونيه ده كاش و تركر طرفندن انشا ايديش اولان آثار و مباني عتيقه تك تدقيق و تحريرسته مأمور قنمش ايدي . برادري موسيو ژان ايسه كندي حسابنه اوله رق آرنسته رفاقت ايتشيدى .

مفصلاً تدقيق ايتش اولدقلى مباني عتيقه دن برنجيسي سلطان « كي كاوس » نانيك اعظم رجائندن برذات طرفندن ۱۲۵۱ تاريخ ميلاديسنده انشا ايديش اولان « قره طاي » مدرسه سيدر . بو بناي محتمك غايت ظريف و صنعتكارانه برطرزده بولونان « موزاييق ايله انچه چين و كاشاني » ايشاله مه لري ، وقتيله ايساياده اندلسيلرك اوزيتداز مبانيسته مشاهد .

موسيو آرنست هيرارد بو بناي محتمك ايله اونفاسنده بولونان ديكر اوچ قطعه آثار عتيقه نك رسملرني « انستيتو » موزمسي هيئته تقديم ايتشدر . »

آثار منتشره :

لسان عثمانی

بر زمانلر ع . نادر نام مستعاريله بعض رسائل موقوتيه ، اووقته قدر امنالي كوروله مش ، شعرلريازان كالزاده علي اكرم بك افندي حضرتلري شو صوك كونلرده ملته « لسان عثمانی » عنوانيله بر اثر منظوم دها قازانديردى .

بواثر لسان عثمانيك ماضي سندن ، كيرديكي ادوارندن ، هانكي هدف تكامله طوغرو يوزومك استعدادني حاز اولديغندن هيچ خبري اولمايان ، حتى لسانك حقوق عموميه دن اولديغني خاطرلرينه كتيره يهرك شيوه مزده بيلديكي كي تصرفاته قيام ايدن برطاقم افراط جيلره قارشى يازيلشدر .

واقعا بز اوتهدن بري ساده لك طرفداري يز . لکن بو خصوصده هيچ بر زمان افراطه وارمق ايسته ميز . هله استعمالي ضروري اولان بعض تركيبلى اصلا لسانن قالديرمق فكرنده دكلز . اونك ايچون على اكرم بك افندي ني مطالعه لرنده بك مصيب كورويورز .

ملتك ادبياتنه ، وصيت كي فرياد كي ، صوكره ، هربري بر جهان معني اولان الواح طبيعت كي مخلص شعرار اهدا ايدن اديب مشار اليه شويكي اثرلرندن طولاي عرض شكران ايدر . مطالعه سني عموم قارنلر تيزه توصيه ايتمه ني كنديمز ايچون بر وظيفه بيليرز . بدلى برغروشدر .

المختصرات

افاخم علمائ اسلاميه دن حاجي ذهني افندي مرحومك اثر و ابسني اولوق اوزره بو نام ايله بر اثر نافع طبع و نشر ايديلمشدر . (نعمت اسلام) كليانك مختصري بولنان بو اثر عالي ني مطالعه جديده مراقيلرينه توصيه و ماهيت مفيده سني قارئين كرامه آ كلاتمق ايچين مقدمه سني بروجه زير درج ايدييورز :

(المختصرات) ك مقدمه سي

« باسم الله والحمد لله والصلاة والسلام على خير خلقه سيدنا محمد خاتم رسل الله . انسانه عقائد حقه و طهارت كامله اوزره عباداتي و عدل و نصف اوزره معاملاتى و اخلاق فاضله اوزره معاشراتي تعليم ايتمكده اولديغندن دين اسلامدن بيوك نعمت اولماز . الحمد لله على نعمة الاسلام و كفى بنعمته .

(نعمت اسلام) نامنده كوچك بر علم حال رساله سي وار ايدي كه او رساله جك اخيراً فقهك عبادات و مناكحات اقسامنى حاوى بيوجك بر كتابه مبدأ و قسم اول اولمشيدى .

عبادات قسمي طهارت و صلوات و صوم و زكات و حج مسائلنى جامع مستقل برر كتاب اوله رق نعمت اسلامه قسم ناني قينمش و ذبايح و اضحيه و عتيقه مسائلده كتاب الحججه ذيل ايديلمشدى . ايشته او بش كتابدن عبارت اولان قسم ناني نعمت اسلام بودفعه اختصار اوله رق كتابلرك اسملري اولنه برر (مختصر) كلمه سي كيريلدى . و جمله سنه بردن (المختصرات فى مسائل الطهارة و العبادات) نامى و يريلدى . كتاب زكات ايله كتاب حجك مختصرلرينك اصللرنده اولمايان بعض مسائل زياده ايديلدى . و ماتوفيقى الا بالله .

۲ محرم سنه ۱۳۳۲ « محمد زهنى »

ع . اشرف اديب

« توسيع طباعت » مطبعه سنده باصيلمشدر